

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 11. dubna 2012 č. 274

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 638)

Vláda na své schůzi dne 11. dubna 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 638), a zaujala k němu toto stanovisko.

1. Vláda obecně podporuje snahu předkladatelů rozšířit možnosti čerpání finančních prostředků Evropské unie na podporu rozvoje měst a sídelních celků, současně však konstatuje, že rozsah změn obsažených v předloženém návrhu zákona přesahuje potřebu implementace nástroje „Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí (JESSICA)“ do zákona o Státním fondu rozvoje bydlení. Některá navržená ustanovení by přitom mohla vyvolat jisté problémy při aplikaci.

2. Vláda především poukazuje na skutečnost, že navrhované úpravy podstatným způsobem mění charakter Státního fondu rozvoje bydlení (dále jen „Fond“), aniž by současně byly řešeny některé otázky s tím související. Napříště by měl Fond hospodařit nejen s majetkem, který je ve vlastnictví státu, ale i s vlastním majetkem a s majetkem jiných osob. Fond je však státní organizací, byl mu svěřen státní majetek, jako státní subjekt žádný vlastní majetek nevládní. Státní fondy jsou státními právě proto, že hospodaří s majetkem státu, popřípadě s jinými peněžními prostředky státu (jinými proto, že to nejsou prostředky státního rozpočtu). Navrženou úpravou by se změnil charakter Fondu oproti ostatním státním fondům, jejichž právní podstata je prvotně upravena v rozpočtových pravidlech, čímž by se Fond dostal do určitého specifického postavení. V návaznosti na to pak vyvstávají jisté otázky, jejichž řešení návrh zákona neobsahuje, například zda by stát ručil za závazky Fondu, pokud by nešlo o závazky související s hospodařením s majetkem státu, jak by bylo naloženo s dosavadními aktivy Fondu apod. Tuto úpravu by bylo třeba provázat též se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

3. Určité pochybnosti ve vztahu k zachování dosavadního charakteru Fondu vyvolává i ta část návrhu, v níž se předpokládá, že by se mělo Fondu umožnit obchodovat s cennými papíry. V souladu s § 12 zákona o majetku České republiky není ani v současné době vyloučeno, aby Fond nabýval ve prospěch státu cenné papíry, ovšem pouze bezúplatně. Pokud by však měl Fond s cennými papíry fakticky obchodovat, jak lze usuzovat z odkazu na zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, je otázkou, nakolik s takovou změnou souvisí účel a cíl, ke kterým byl Fond zákonem zřízen, a to zejména v situaci, kdy předkladatelé změnu účelu a cíle Fondu nenavrhují.

4. Pokud jde o návrh, aby napříště mohl Fond zakládat a zřizovat právnické osoby, vláda konstatuje, že taková změna by umožňovala vyvádění prostředků prvotně nabytých od státu mimo státní sektor, čímž by stát bez nastavení jasných kontrolních mechanismů mohl ztratit kontrolu nad činností a hospodařením Fondu.

5. Vláda zároveň uvádí k návrhu zákona některé další připomínky:

- návrh vypustit ze zákona určení sídla Fondu je sporný z hlediska § 19c občanského zákoníku; argumentace předkladatelů, že sídlo není uvedeno např. u Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie nebo u Státního fondu životního prostředí České republiky, je sporná, neboť tyto státní fondy byly zřízeny ještě před přijetím cit. ustanovení občanského zákoníku; lze k tomu též uvést, že sídlo je naopak stanoveno například u Státního fondu dopravní infrastruktury nebo u Státního zemědělského intervenčního fondu,

- v návrhu zákona jsou použity některé pojmy, které návrh nevymezuje ani nejsou jednotně vymezeny v našem právním řádu, jako například pojem „region“ nebo obsahově nejasný pojem „vlastní činnost“,

- jako nevhodně užitý se jeví také pojem „město“, který je obvykle používán v případě, kdy je třeba odlišit právní úpravu „měst“ od obecné právní úpravy ostatních obcí; jinak je vždy dávana přednost obecnému pojmu „obec“,

- jako problematické se rovněž jeví ustanovení, které předpokládá, že Fond může prostředky použít nejen k hrazení výdajů spojených se správou, ale též se svou činností, neboť zde není jasná vazba na dosažení cílů, ke kterým je Fond zřízen,

- nepříliš vhodným způsobem je navrženo upravit § 3 zákona, a to zejména ve vztahu k možnosti použití státních či ostatních prostředků na vymezené účely; s ohledem na cíl, který je návrhem zákona sledován, by se zde měla možnost financování investic do rozvoje měst a sídelních celků zakotvit výslovně.

6. Pro úplnost vláda uvádí, že důvodová zpráva k návrhu zákona neobsahuje bližší ekonomický rozbor dopadů navrhované úpravy, a to zejména pokud jde o náklady Fondu, ať již v oblasti finanční či personální, které by navrhovaná změna jistě vyvolala.